

KASIM AYI MECLİS TOPLANTISI - 30.11.2022 -

**Sayın Başkan,
Değerli Meclis Üyeleri**
Sizleri Yönetim Kurulumuz ve kendi adıma saygıyla selamlıyorum.
Kasım ayı meclis toplantımıza hoş geldiniz.

Değerli Meclis Üyeleri,

Sözlerime Bartın'ın Amasra ilçesindeki maden ocağında meydana gelen grizu patlamasında hayatını kaybeden vatandaşımıza ve İstanbul'un Beyoğlu İlçesi Taksim Caddesi ve Gaziantep'in Karkamış İlçesi'nde yaşadığımız insanlık dışı terör saldırıları nedeniyle kaybettiğimiz vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, kederli yakınları başta olmak üzere milletimize başsağlığı ve metanet, yaralılara acil şifalar dileyerek başlamak istiyorum. Şehirlerimizi kana bulayan bu soysuzluğa lanet olsun.

Pençe-Kilit Operasyon bölgesinde şehit olan kahramanlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı ve sabır diliyorum. Yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum. Son günlerde yaşadığımız bu olaylar yüreklerimizi dağlamış ve yıllardır kanayan yaralarımızı daha fazla derinleştirmiştir. Milletimizin başı sağ olsun! Yönetim Kurulu Üyemiz Ragıp GÖK'ün babası Nazif amcamıza ve Borsamız Danışmanı Prof. Dr. Orhan KURUÜZÜM'ün annesi Hatice teyzemize Allah'tan rahmet, Ragıp kardeşim, Orhan Hocam ve ailelerine başsağlığı diliyorum. Mekânları cennet olsun.

Değerli Arkadaşlar,

Bugün aramızda 2018-2022 ve daha önceki dönemlerde görev almış arkadaşlarımız da var. Kendilerine tekrar hoş geldiniz diyorum. Borsamız meclisinde görüş ve önerileriyle üyelerimize, sektörümüze ve kentimize verdikleri katkılar için teşekkür ediyorum. Her zaman bilgi ve birikiminden faydalanmaya devam edeceğiz. Yeni dönemde onların görevlerini devralan arkadaşlarımızla birlikte tüm gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz

Değerli Meclis Üyeleri,

Son birkaç meclisimizde gündeme getirdiğim Antalya'nın ülke ekonomisinin üzerinde bir hareketlilik yaşamakta olduğu konusu yılın bu döneminde giderek zayıflasa da hala geçerliliğini korumaktadır. Ekim ayı verileriyle Antalya'mızın ülke ortalamasından daha iyi olduğu göstergelerden bazılarını sizinle paylaşmak istiyorum. Örneğin açılan-kapanan şirket artışlarında, protesto edilen senet ve karşılıksız çek artışlarında, çekle ödeme hacmindeki artışlarda ülke ortalamasından oldukça iyi durumdayız. Açılan şirkette ülkemizdeki %33'lük artışa karşılık kentimizde %70'lik bir yıllık artış yaşanmıştır. Kapanan şirkette ise ülkedeki %14'lük artışa karşılık kentimizde %5'lik bir artış yaşanmıştır. Protestolu senet tutarında ise ülkemizdeki yıllık %63'lük artışa karşılık kentimizde % -2 azalma yaşanmıştır. Benzer bir durum karşılıksız çekte de söz konusu olmuştur. Ticaret hayatının hareketliliği için temel bir gösterge olan çekle ödeme hacminde de ülkemizdeki yıllık %5'lik artışa karşılık kentimizde %59'luk bir artış yaşanmıştır. Bu tür iş hayatı göstergeleri, yıllardır üzerinde durduğumuz, kentimizin iş hayatı karakteristiğini bir kez daha doğrulamıştır. Hatırlarsanız her defasında Antalya'mızın iş dünyası karakteristiğini borcuna sadık en iyi kent olarak belirte geldik. Zorlu koşullara rağmen Antalya iş dünyamız, borçlarına sadık kalmaya devam etmektedir. Bankacılık kesiminin bu özelliğimizi göz önünde bulundurmasını ve daha yapıcı davranmasını tüm üyelerimiz adına talep ediyoruz.

Değerli Arkadaşlar,

2022 yılının sonlarına yaklaştığımız bu günlerde, yılı giderek ivme kaybeden bir rotada sürdürmekteyiz. Bu rotadan çıkıp yeniden hızlanan bir ekonomik ivmelenme için bir taraftan kredi sorununu çözmeye çalışırken diğer yandan da gerçekçi bir asgari ücret ve gelir vergisi dilimleri güncellemesine odaklanmak zorundayız.

İş dünyası için asgari ücret, hiçbir zaman asgari ücretten ibaret bir kavram olmamıştır. Eninde sonunda diğer ücretleri ve tabii maliyetleri doğrudan etkileyen bir politika kararı olmuştur. Mevcut durumdaki vergi dilimlerinin çok düşük ve günün gerçeklerinden çok uzak olması dolayısıyla yaptığımız ücret güncellemeleri çalışanlarımıza hakkıyla ulaşamamaktadır. Bu da hem maliyetlerimizi ciddi ölçüde artırırken hem de ihtiyaç duyduğumuz istihdamı sağlamakta önemli sorunlar yaratmaktadır. Önümüzdeki yılda geçerli olacak rakam ne olursa olsun, bunun çalışanlara yansımaları üzerindeki ağır vergi ve prim yükünün gerçekçi bir konuma getirilme zorunluluğu bulunmaktadır. Diğer taraftan ülkemiz gündeminde yer alan emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) konusu ise yetişmiş insan gücümüzün kaybı ve kıdem tazminatının finansmanı açısından riskler barındırmaktadır. Bu iki konuda hem çalışanların hem de işverenlerin çekincelerinin giderileceği bir yaklaşım sergilenmesini bekliyoruz.

Ekonomik ivmelenme rotamızın giderek zayıflıyor ve daralıyor olması hepimizin malumudur. Bu durumun yarattığı atalet, ülke ekonomisine göre daha iyi performans gösteren kentimiz ekonomisi için risk oluşturmaktadır. Özellikle tarım ve ticaret kesimlerinin krediye erişimdeki zorlukları had safhaya ulaşmış durumdadır. Son açıklanan verilere göre; Eylül ayı itibariyle kentimizin nakdi kredilerdeki artışı %55 civarında kalırken Türkiye’de bu artış %70’e yaklaşmıştır. Ayrıca politika yapıcılar tarafından çok önemsenen ve teşvik edilen sektörel kredilerde de durumumuz ülke ortalamasının altında seyretmeye başlamıştır. Yine Eylül ayı verilerine göre sektörel kredilerin Türkiye’deki artışı %69’u aşarken kentimizde %60’ın altında kalmıştır. Ana sektörlerimiz olan tarım ve ticarete ise kredi artış oranlarımız ülkemizdeki artışın neredeyse yarısı kadar olmuştur. Tarımsal kredilerdeki artış, kentimizde %46 iken ülkemizde ortalama artış %76 düzeyinde olmuştur. Ticarete ise benzer bir farkla kentimizdeki %69 artışa karşılık ülkemizde %91’lik artış yaşanmıştır. Sektörümüzün öz sermaye zayıflığı ve erimesine karşılık en önemli direnç kaynağı olan krediye erişimde bu denli ülke ortalamasının gerisinde kalmış olmamız, bizleri ilave olarak zorlamaktadır. Teşvik edici sektörel kredilere erişimde mutlaka kolaylaştırıcı adımlara ihtiyaç duymaktayız. Üretici ve tüketici enflasyonları arasındaki rekor fark yüzünden zaten ciddi bir maliyet yüküne sahip olan tarım ve ticaret sektörlerimiz krediye erişimde desteklenmelidir.

Değerli Meclis Üyeleri,

Bu ay yapmış olduğumuz meslek komiteleri toplantılarımızda da siz ve komite üyesi arkadaşlarımda bahsetmiş olduğum konulardaki görüşlerinizi birebir yaşayan kesimler olarak ifade etmişsiniz. Ekonomi başlığı altında;

- Krediye erişimde yaşanan sorunlar,
- İşçilik başta olmak üzere yem, enerji ve diğer maliyetlerde yaşanan artışlar,
- Maliyet artışlarının ürün fiyatlarına yeterince yansıtılamaması ve yükün büyük bölümünün üreten kesimin üzerinde olması ile

- Mevcut kur seviyesine bağlı olarak ihracatçının rekabet gücünün zayıflaması ve yaşadığımız enflasyon ve artan hammadde maliyetlerine bağlı olarak kar marjının oldukça düşmesi, konuları görüşülürken, sektörel konularda ise;
  - Korkuteli ve Elmalı başta olmak üzere ilimiz genelinde yaşanan taban suyunun derine alçalması probleminin artması,
  - Manavgat başta olmak üzere susam üretimi gerçekleştirilen arazilere ve arazilerin çevresine muz seralarının yapılmasına bağlı olarak susam üretiminin ve veriminin olumsuz etkilenmesi,
  - Artan işçilik maliyetleri nedeniyle susam yerine ikame ürünlerin tarımının yapılması,
  - Arkadaşlar bu konu coğrafi işaretli Manavgat Altın Susamı başta olmak üzere kentimiz tarımsal karakteristiğinde önemli bir yere sahip olan susama sahip çıkmamız gerekiyor. Bu konuda önümüzdeki ay içerisinde tüm tarafların katılımıyla bir sektörel analiz toplantısı düzenleyeceğiz.
  - Et ve süt piyasasında artan problemler, çiğ süt fiyatlarının yetersizliği, piyasada yaşanan süt bulamama endişesi,
  - Kekik ve lavanta üretiminin teşvik edilmesine bağlı olarak üretimin arttığı ancak bu durumun piyasada arz fazlasına neden olduğu ve ürün birim fiyatlarını düşürdüğü, bu ürünlerin işlenmesinden elde edilen yağ kalitesinin ise bilinçsiz üretim nedeniyle düştüğü ve sektörü olumsuz etkilediği,
  - İç ve dış piyasada taklit ve tağşişli ürünlerin piyasaya sürülmesinin sektör ve ülke imajına verdiği zarar,
- konuları görüşülmüştür. Görüşlerini aktaran tüm arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Sorunlarımızın takipçi olmaya ve gündeme getirmeye devam edeceğiz. Meslek komitelerimizden bahsetmişken her zaman söylüyorum komiteler Borsamızın mutfağıdır. Dün aldığımız sevindirici bir haberi meslek komite toplantılarımızın önemi için paylaşmak istiyorum. 4. Meslek Komitemiz; hayvancılık üretimi ile uğraşan abonelere aylık 15 ton miktarında düşük tarifeli fiyattan su verildiğini ancak miktar olarak yetersiz olduğunu ifade etmişti. Verilen düşük tarifeli su miktarının 50 tona yükseltilmesini ve artan maliyetlerin düşürülmesi ile üreticinin desteklenmesi amacıyla su birim fiyatının hayvancılık işletmeleri için 1 TL'ye düşürülmesini talep etmişti. Dün yapılan Antalya Su ve Atık Su İdaresi (ASAT) Genel Kurulu'nda da talep ettiğimiz yönde bir karara varılmış olması küçük üreticinin desteklenmesi için önemlidir. Büyükşehir Belediye Başkanımız Muhittin BÖCEK'e teşekkür ediyorum.

Kıymetli Arkadaşlar,

Geçtiğimiz ay içerisinde öne çıkan faaliyetlerinden bazıları ise;

- Türkiye Odalar ve Borsalar (TOBB) Birliği ve Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (EUROCHAMBRES) ortaklığında yürütülen "Türkiye-AB İş Dünyası Diyalogu" (TEBD) projesi kapsamında Borsamız ev sahipliğinde düzenlenen TEBD Yeşil Mutabakat Çalışmaları – Tarım Sektörü Çalıştayı,
- Birleşmiş Milletler Dünya Gıda ve Tarım Örgütü'nün katılımıyla Borsamız ev sahipliğinde düzenlenen Antalya'da Tarımın Geleceği ve Sürdürülebilir Kırsal Kalkınma Çalıştayı,
- Başkanlığı'nı yürüttüğüm Antalya Tarım Konseyi ve Antalya Büyükşehir Belediyesi işbirliğinde Üretim ve İstihdamda Çiftçi Kadınlar Zirvesi ve

- Borsamızca yürütülmekte olan “Yaş Sebze Meyve İhracatının Geliştirilmesi Ur-Ge Projesi” kapsamında Tayland Bangkok'da düzenlenen Asia Fruit Logistica Fuarı'na katılım, olmuştur. Sektörümüzün yeşil mutabakata hazırlanması, kırsalın kalkınması, kadınlarımızın üretime devam etmesi ile tarımın sürdürülebilirliği için kırsaldan göçün engellenmesi için gerekli olan önlemlerin alınması ve üyelerimizin bilgi ve tecrübelerinin artması ile daha fazla ihracat yapabilmesi için yeni pazar arayışlarımız devam edecektir.

Değerli Meclis Üyeleri, Sözlerimi tamamlarken;

Biliyorsunuz, bir ay önce ulu önderimiz Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının kurup bizlere emanet ettiği cumhuriyetimizin 99. yılını kutladık. Bir kez daha onlara şükranlarımızı ve rahmet dualarımızı iletiyoruz. Önümüzdeki yıl cumhuriyetimizin 100. yılını kutlayacağız. Cumhuriyetimizin çağdaş, laik, demokratik, sosyal, hukuk devletine sahip çıkmaya azmimiz tamdır. Her koşulda bu azmimizi koruyacağız. Bu kapsamda Borsamız ve Antalya Tarım Konseyi olarak 2023 yılını; “100. Yılında Cumhuriyetimiz ve Antalya'mız” temasıyla yaşamak istiyoruz. Bu tema ile gerçekleştireceğimiz etkinliklerimizi hep birlikte olgunlaştırıp yılbaşından itibaren uygulamaya koymak istiyoruz. Bu kapsamda yapmaya başladığımız toplantılarımıza katkılar sağlayacağınıza eminim. Tüm üyelerimize ve yönetim organlarımıza şimdiden teşekkürlerimi sunuyorum.

Saygılarımla,

Ali ÇANDIR
Yönetim Kurulu Başkanı

